

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/37/2025
Identifikačné číslo spisu:	8221010081
Dátum vydania rozhodnutia:	18.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8221010081.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenej U. T. pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2025 v Bratislave o dovolaní obvinenej U. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. decembra 2022, sp. zn. 4To/42/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej U. T. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bardejov (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 26. septembra 2022, sp. zn. 2T/24/2021, uznal obvinenú U. T. vinnou z prečin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

bez súhlasu Z. T., nar. XX. O. XXXX, bytom ul. Z. Š. horou č. XXX/XX, I., neoprávnene použila jeho bankovú kartu vydanú k bankovému účtu č. S. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedenému v spoločnosti Tatra banka, a. s., Hodžovo námestie 3, Bratislava, ktorého vlastníkom je Z. T., nar. XX. O. XXXX, a to tým, že 10. januára 2020 v čase o 23:05 hod., zadáním čísla platobnej karty, vydanej k uvedenému bankovému účtu, pomocou mobilného telefónu, bezhotovostne zaplatila za objednaný tovar z internetového obchodu www.berska.com v hodnote 147,86 eura a totožným spôsobom prostredníctvom internetového obchodu www.zara.com bezhotovostne zaplatila za objednaný tovar a to 12. januára 2020 v čase o 10:34 hod. sumu vo výške 491,46 eura, 12. januára 2020 v čase o 13:57 hod. sumu vo výške 351,09 eura, 14. januára 2020 v čase o 00:21 hod. v sume vo výške 498,94 eura a 14. januára 2020 v čase o 18:55 hod. sumu vo výške 434,10 eura, kde takto objednaný a zaplatený tovar jej bol následne doručený na korešpondenčnú adresu U. T., Ľ. X, I., čím uvedeným konaním Z. T., nar. XX. O. XXXX, trvale bytom ul. Z. Š. horou č. XXX/XX, I., bola spôsobená celková škoda vo výške 1.923,45 eur.

Za to jej okresný súd uložil podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Trestného

zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého jej podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil, a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 12 mesiacov. Okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenej povinnosť nahradiť poškodenému Z. T. škodu vo výške 1.923,45 eur.

Obvinená napadla uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 21. decembra 2022, sp. zn. 4To/42/2022, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenej doručené 8. februára 2023 a jej obhajcovi 7. februára 2023, podala obvinená prostredníctvom obhajcu 24. apríla 2025 dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných obvinená k porušeniu práva na obhajobu a k dôkazom vykonaným nezákonným spôsobom uviedla, že zo zápisnice o pojednávaní konanom na okresnom súde 26. septembra 2022 vyplýva, že súd prečítal listinné dôkazy, a to správu Tatrabanky č. l. 181, odpoveď Tatrabanky č. l. 225 - 228 a aktuálny odpis registra trestov. Bezprostredne na to súd skonštatoval, že návrhy na doplnenie dokazovania nie sú, došlo k vyhláseniu dokazovania za skončené a bolo udelené slovo na záverečné reči. Poukázal na § 271 ods. 1 Trestného poriadku a uviedla, že okresný súd nerešpektoval § 271 ods. 1 Trestného poriadku a obvinenej nedal možnosť vyjadriť sa k prečítaným dôkazom, pretože neopýtal sa jej, či sa chce k prečítaným dôkazom vyjadriť. Tým podľa obvinenej došlo k porušeniu práva na obhajobu a zároveň prečítané listinné dôkazy (najmä správa Tatrabanky č. l. 181 a odpoveď Tatrabanky č. l. 225 - 228) sú dôkazmi, ktoré súdom neboli vykonané zákonným spôsobom.

K dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinená poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. apríla 2012, sp. zn. 6 Tdo 14/2012, s tým, že sa od počiatku bránila tým, že mala súhlas poškodeného, aby mohla použiť jeho platobnú kartu na nákupy. Doplnila, že poškodený toto popieral a tvrdil, že žiaden súhlas nedal. Ďalej poukázala na § 29 ods. 1 Trestného zákona a namietala, že okresný súd, tak aj krajský súd nedostatočne a nesprávne posúdili okolnosť vylučujúcu protiprávnosť činu, a to súhlas poškodeného v zmysle § 29 ods. 1 Trestného zákona. Argumentovala, že pre udelenie súhlasu poškodeného svedčí mnoho skutočností, ktoré okresný súd a krajský súd úplne prehliadli. Poškodený podal trestné oznámenie až 10. februára 2020, aj to nie zo svojej vôle, ale až po tom, čo bol kontaktovaný operatívnou zložkou polície, pričom vo vyšetrovacom spise je záznam o operatívnom zistení informácie o predmetných platbách z 20. januára 2020. Pritom je podľa obvinenej logické, že poškodený mal vedomosť o odchádzajúcich platbách z jeho účtu prakticky ihneď po vykonaní platby, keďže to vedel zistiť cez internetbanking v mobilnom telefóne. Poznamenala, že poškodený v zápisnici o podaní trestného oznámenia z 10. februára 2020 tvrdí, že od 9. januára 2020 až do 12. januára 2020, kedy ho zobrala RZP do nemocnice, užíval alkohol a prišlo mu zle, a že si len nespomína na to, že či dal obvinenej súhlas na používanie platobnej karty. Následne už poškodený pred súdom tvrdil s určitosťou, že žiaden súhlas na používanie platobnej karty nedal. Obvinená zdôraznila, že poškodený sa pri výsluchu na hlavnom pojednávaní vôbec nezmienil o tom, že bol pod vplyvom alkoholu, že nadmerne užíval alkohol niekoľko dní, a že si nepamätá na všetko, čo sa dialo, s čím súhlasil a nesúhlasil, až to viedlo k hospitalizácii poškodeného v nemocnici. Pokiaľ mal poškodený problémy s alkoholom, ktoré aj priznal pri výsluchu pred vyšetrovateľom Policajného zboru, je podľa obvinenej vcelku logické, že si nemôže pamätať na to, čo povedal a komu aký súhlas dal (alebo nedal). Doplnila, že je práve úplne bežné, že taká osoba, ktorá nadmerne užíva alkohol v priebehu niekoľkých dní, si nepamätá na to, že niečo urobila alebo že s niečím súhlasila. Už na základe týchto prvotných informácií bolo podľa obvinenej zjavné, že poškodený klame a veľmi si ani nepamätá na to, že čo sa dialo v dňoch od 9. januára 2020 až do 12. januára 2020. Dodala, že poškodený bol prepustený z nemocnice 14. januára 2020, a ani v najbližších dňoch nijako nevnímala, že by malo dôjsť k neoprávnenému použitiu jeho platobnej karty, čiže ide už o obdobie, kedy nemal byť pod vplyvom alkoholu. Nie je podľa obvinenej zjavné, prečo aj krajský súd uveril tvrdeniam poškodeného o tom, že nedal žiaden súhlas na použitie

platobnej karty, ak je nepochybné, že poškodený niekoľko dní v kuse nadmerne užíval alkohol, v dôsledku čoho si nemôže pamätať, čo sa odohralo a na čo dal (či nedal) súhlas. Pritom je podľa obvinenej zrejme, že platobnou kartou uhradila oblečenie pre mal. deti. Ďalej poukázala na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. júna 2008, I. ÚS 243/2007, z 15. júna 2016, II. ÚS 753/2015 a § 8 Trestného zákona.

Obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 386 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku vyslovil porušenie § 2 ods. 1, § 2 ods. 10, § 2 ods. 10, § 2 ods. 12, § 34 ods. 1, § 36 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj § 8 a § 29 ods. 1 Trestného zákona, a zároveň napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj naň obsahovo nadväzujúci rozsudok okresného súdu zrušil; a prikázal prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresná prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvinenej uviedla, že okresný súd a rovnako aj krajský súd sa dôsledne zaoberali a vysporiadali so všetkými skutočnosťami, pričom aj odvolací súd konštatuje, že dôkazy boli vykonané v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a zákonným spôsobom a skutkové okolnosti považoval za správne a stotožnil sa s nimi, pričom výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne tvoria ucelený celok tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť záver, že obvinená spáchala skutok, ktorý sa jej kladie za vinu obžalobou. Obvinená uskutočnila platby kartou vo výške 1.923,45 eur nielen počas hospitalizácie poškodeného v NsP Bardejov, kedy kartu nemal k dispozícii, ale aj pred a po hospitalizácii, kedy mu mala jeho osobné veci podľa jej vyjadrenia vrátiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvinenou ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľka využila svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenou uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), a písm. i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Aj keď obvinená namietala nemožnosť vyjadriť sa k prečítaným dôkazom [odpoveď Tatrabanky na žiadosť z 13. januára 2022 (č. l. 181), odpoveď Tatrabanky na žiadosť zo 16. júna 2022 s prílohami (č.

l. 225 - 228) a aktuálny odpis registra trestov (č. l. 236)], ktorú podradila pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, je potrebné skonštatovať nesplnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

Vo všeobecnosti možno uviesť, že ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku) nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 11/2016-II). Povedané inými slovami, ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenej (ako dovolateľke) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnila, t. j. neuplatnila ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnila ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu.

Vo vzťahu k obvinenou označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Žiada sa pripomenúť, že v zmysle platnej judikatúry je zásadným porušením práva na obhajobu najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania, ktoré smerujú k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (keď obvinený nemal obhajcu v prípade spadajúcom pod dôvod povinnej obhajoby, ak predmetné porušenie práva na obhajobu malo vplyv na priebeh alebo konečný výsledok trestného konania, tiež napr. vykonanie verejného zasadnutia o odvolaní bez prítomnosti obhajcu obvineného, hoci na to obvinený nedal súhlas a pod.). Právo na obhajobu je v zmysle dovolacieho dôvodu podľa písmena c) potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvinenej a jej obhajcu a jeho obsahom je, okrem iného, aj možnosť obvinenej vznášať námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde.

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že trestné konanie sa posudzuje komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvinenej hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jej obhajobných práv. Najvyšší súd však z obsahu rozsudku okresného súdu, ako ani rozsudku krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti svedčiacie o tom, že by v priebehu konania na súdoch nižšieho stupňa došlo k porušeniu práva obvinenej na obhajobu. Naopak, jej právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania v plnom rozsahu zachované, pričom obvinená mala možnosť zúčastňovať sa hlavných pojednávaní (ako aj verejného zasadnutia) a uplatňovať svoje práva, či už osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využívala.

Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie

súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom, keďže nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Možno opakovane podotknúť, že podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku dôkazy v každom prípade hodnotí súd a prípadný nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov zo strany procesných strán nezakladá žiaden dovolací dôvod.

V tejto súvislosti sa žiada pripomenúť, že Trestný poriadok výslovne ustanovuje, že orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom. Z § 119 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že dôkazným prostriedkom je procesný úkon, pomocou ktorého orgán činný v trestnom konaní alebo súd získava poznatky dôležité na objasnenie veci. Dôkazom je priamy poznatok alebo výsledok činnosti orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý získal pomocou dôkazného prostriedku a slúži na objasnenie skutočností, ktoré sú predmetom dokazovania. Podmienkou, aby dôkazom mohlo byť naozaj „všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci“, je, aby išlo o dôkazy získané zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle § 119 ods. 3 Trestného poriadku („z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona“) treba podľa judikatury považovať jednak splnenie formálnych (procesných) podmienok, vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu, a jednak splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, t. j. aby úkon, použitý dôkazný prostriedok na vykonanie, resp. získanie dôkazu, bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 38/2003-I, a ZSP 74/2006). Zároveň netreba opomenúť aj § 119 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého strana môže dôkaz obstať alebo dať návrh na jeho vykonanie, avšak sama ho vykonať nemôže. Predmetná činnosť náleží len orgánom činným v trestnom konaní, prípadne súdu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa článok 6 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I).

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, treba zároveň dodať, že ak dovolateľom tvrdená nezákonnosť dôkazov spočíva v zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť pri jeho získaní alebo vykonaní, takto vecne vymedzená chyba zodpovedá (v prípade jej preukázania) iba dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa písmena c) tohto ustanovenia v pomere špeciality. Pritom platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Dovolací súd pripomína, že namietaná nemožnosť vyjadriť sa k prečítaným dôkazom musí byť v pôvodnom konaní uplatnená kedykoľvek, najneskôr, ako už bolo vyššie uvedené, však v konaní pred odvolacím súdom. Keďže obvinená predmetný postup okresného súdu nenamietala ani v neskoršom konaní pred odvolacím súdom, vzhľadom na nesplnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, nemožno predmetnú námietku v posudzovanej veci úspešne použiť. Pre úplnosť však v

súvislosti s predmetnou námietkou najvyšší súd uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 26. septembra 2022 (č. l. 238) ako aj zo zvukovej nahrávky z predmetného hlavného pojednávania vyplýva, že samosudkyňa po zákonom vykonaní predmetných dôkazov (v zmysle § 269 Trestného poriadku) bez zistenia, či sa chce k nim niekto vyjadriť, vyzvala procesné strany na ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, a nakoľko ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania neboli, samosudkyňa vyhlásila dokazovanie za skončené a udelila slovo na záverečné reči. Takýto postup bol v rozpore s § 271 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že predseda senátu sa musí po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa strany chcú k nemu vyjadriť a to za tým účelom, aby nebolo pochyb o tom, že sa toto právo (vyjadrenie k dôkazom) aj fakticky realizuje a že príslušné strany sú si tohto práva vedomé. Preto postup zvolený samosudkyňou síce nebol správny, avšak na strane druhej, nepredstavuje zásadné porušenie obhajobných práv obvinenej, keďže tak obhajca obvinenej ako aj samotná obvinená mali možnosť prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania alebo sa k vykonaným dôkazom vyjadriť následne v rámci záverečnej reči alebo posledného slova a v neposlednom rade aj v rámci odvolacieho konania. Obvinená sa tak mohla k prečítaným listinám vyjadriť aj v ktoromkoľvek následnom štádiu trestného konania.

Pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu rovnako nemožno účinne namietat ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015).

Najvyšší súd (ako jeho judikatúra už chronicky zdôrazňuje) teda v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len posúdi, či skutok zistený súdom zodpovedá použitej právnej kvalifikácii (všetkým jej znakom). Nevstupuje do procesu hodnotenia dôkazov, teda dôkazy nehodnotí ani nepreskúmava správnosť úvah skôr vo veci konajúcich súdov pri hodnotení dôkazov. Je potrebné tiež zdôrazniť, že podoba skutku uvedená vo výroku rozsudku (správnosť kvalifikácie ktorej sa preskúmava) sa nemôže považovať za doplnenú obsahom odôvodnenia rozsudku a dovolací súd musí pri svojom kvalifikačnom prieskume vychádzať výlučne zo skutkovej vety odsudzujúceho výroku napadnutého rozsudku (pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015).

Podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku však dôvody podľa ods. 1 písm. i) a podľa ods. 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. Uvedená podmienenosť sa však vzťahuje len na jeden právny dôvod dovolania; a zásadným ovplyvnením postavenia obvineného sa rozumie situácia, keď chyba vytknutá dovolateľom vykazuje takú intenzitu, že v prípade jej absencie by bolo na mieste prijatie iného rozhodnutia o vine alebo vykonanie inej právnej kvalifikácie trestného činu. Ak uvedená podmienka nie je splnená, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k argumentácii obvinenej, že mala súhlas poškodeného s tým, aby mohla použiť jeho platobnú kartu na nákupy, najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že podstata súhlasu poškodeného

spočíva vo vydaní súhlasu osoby s takým zásahom do svojich práv, s ktorými môže voľne disponovať, ktorý, keby nevydala a prišlo by k správaniu inej osoby zodpovedajúcemu tomuto zásahu, zasahujúca osoba by sa stala páchatelom trestného činu a osoba inak vydávajúca súhlas by sa stala poškodeným týmto trestným činom. Inými slovami, účelom je rešpektovať vôľu poškodeného v situáciách, kde jeho súhlas mení povahu činu tak, že nespĺňa znaky trestného činu, čím sa chráni individuálna sloboda a právna istota. Predmetné ustanovenie reflektuje princíp autonómie vôle poškodeného, ktorý môže svojím súhlasom eliminovať protiprávny charakter určitých činov, za predpokladu, že sú splnené zákonné podmienky. Pri spätnom posudzovaní, či boli splnené podmienky súhlasu poškodeného, sa musí prihliadať predovšetkým na objektívne hľadisko, na reálnu situáciu, v ktorej sa konalo pri súhlase poškodeného, teda ako bol súhlas poškodeného vyjadrený, akou formou, k čomu smeroval, na čo presne oprávňoval a prípadne i koho oprávňoval. Len v minimálnej miere sa smie prihliadnuť i na subjektívne hľadisko, a to tak na subjektívne hľadisko poškodeného vydávajúceho súhlas (čo poškodený chcel súhlasom docieľiť, s čím presne chcel súhlasiť, atď.), ako aj na subjektívne hľadisko osoby konajúcej v rámci oprávnení vyplývajúcich zo súhlasu poškodeného (ako táto osoba súhlas pochopila). Nesmie byť totiž osobe konajúcej v rámci súhlasu poškodeného na škodu, keď poškodený objektívne zle vyjadrí svoj súhlas, a ani poškodenému nesmie byť na škodu, keď osoba konajúca v rámci jeho súhlasu zle pochopí objektívne dobre vyjadrený súhlas.

Objektom trestného činu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (účinného v čase spáchania trestného činu obvinenou) je vlastnícke právo, najmä výkon vlastníckeho práva slúžiaci na využívanie týchto platobných prostriedkov. Objektívna stránka (okrem iných alternatív a v kontexte posudzovaného prípadu) spočíva v použití platobnej karty na účel použiť ju ako pravú. Z hľadiska následku je tento trestný čin ohrozovací. Dokonaný je samotným neoprávneným obstaraním tohto elektronického platobného prostriedku. Predmetom útoku samotná platobná karta. Preto je tento trestný čin dokonaný už tým, že páchatel má takú kartu neoprávnene vo svojej dispozícii. Na dokonanie trestného činu sa nevyžaduje, aby páchatel nakladal s peňažnými prostriedkami uloženými na účte, ku ktorému bola platobná karta zriadená (primerane stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2008-I). Obstaraním platobného prostriedku, elektronických peňazí, platobnej karty alebo predmetu spôsobilého plniť ich funkcie škoda nevzniká, táto vzniká až poruchovým trestným činom, ktorý páchatel spácha s jej použitím. Neoprávnené obstaranie platobnej karty je akékoľvek získanie platobnej karty alebo predmetu spôsobilého plniť jej funkciu bez právneho dôvodu (napr. krádežou, podvodom, alebo zatajením veci) (primerane stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2008-II). Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie; okrem zavinenia sa pri tomto trestnom čine vyžaduje aj všeobecne nepovinný znak skutkovej podstaty trestného činu - účel spáchania činu, resp. motív spáchania činu „na účel použiť ho ako pravú“. Nevyžaduje sa ani úmysel páchatela obohatiť seba alebo iného, alebo spôsobiť na cudzom majetku škodu.

V kontexte vyššie uvedeného najvyšší súd odkazuje na odôvodnenia nižších súdov. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými okolnosťami, ktoré vyvodil okresný súd z vykonaného dokazovania, a konštatoval, že výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne tvoria ucelený celok tak priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť záver, že obvinená U. T. spáchala skutok, ktorý sa jej obžalobou kladie za vinu. Podľa krajského súdu je nesporné, že obvinená zakúpila z internetových obchodov predmetný tovar, čo ani sama nepopiera a rozporné sú tvrdenia jej a poškodeného len o tom, či na takýto postup súhlas poškodeného ako vlastníka platobnej karty mala alebo nemala. Obvinená tvrdí, že takýto súhlas mala, naproti tomu stojí antagonické tvrdenie poškodeného, že takýto súhlas jej nedal. Vzhľadom na uvedené krajský súd skúmal, ktorej z výpovedí je možné uveriť, pričom dospel k záveru, že je potrebné uveriť výpovedi poškodeného a to nielen z toho dôvodu, že v zmysle ustanovení Trestného poriadku obvinená sa môže brániť akýmkoľvek spôsobom a môže aj klamať, ale svedok je povinný vypovedať pravdu, pričom vypovedá po zákonom poučení a pod prisahou a v prípade uvádzania nepravdivých skutočností by sa vystavil riziku trestného stíhania. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že platby za nákupy v internetových obchodoch, ktoré boli uhradené prostredníctvom platobnej karty poškodeného, boli vykonané v rôznych dňoch a to vrátane obdobia,

keď bol poškodený hospitalizovaný v nemocnici. V danom prípade je zrejmé, že počas hospitalizácie v nemocnici poškodený obvinenej súhlas na úhradu nákupu jeho platobnou kartou dať nemohol, preto sa súd priklonil k záveru, že obvinená nemala súhlas poškodeného ani na ostatné platby tak, ako to uvádza poškodený vo svojej výpovedi. Nie je možné opomenúť ani skutočnosť, že obvinená tieto platby vykonala u internetových predajcov, ktorí nepodporujú protokol 3D secure, teda platbu nie je potrebné verifikovať prostredníctvom jej potvrdenia v mobilnej aplikácii, prípadne SMS správou a podobne, ale na vykonanie platby postačí zadať údaje z platobnej karty. Z výpovede obvinenej vyplýva, že v čase hospitalizácie poškodeného v nemocnici okrem platobnej karty jej boli zverené aj kľúče od bytu a jeho doklady, z čoho je zrejmé, že obvinená nemala k dispozícii mobilný telefón poškodeného, čo vedie krajský súd k záveru, že obvinená zámerne vykonala nákup u internetových predajcov, ktorí nepodporujú pri platbe 3D secure protokol, nakoľko v opačnom prípade pri zadaní platby by bolo nevyhnutné túto platbu verifikovať prostredníctvom mobilnej aplikácie, resp. SMS správy, k čomu by mobilný telefón poškodeného bol potrebný.

Na základe uvedených skutočností podľa krajského súdu obvinená svojím konaním tým, že neoprávnene si obstarala platobnú kartu a túto použila, tak po objektívnej, ako aj subjektívnej stránke naplnila skutkovú podstatu žalovaného prečinu. Krajský súd sa stotožnil s právnou kvalifikáciou okresného súdu, podľa ktorého obvinená svojím konaním naplnila znaky prečinu neoprávneneho vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, zo spáchania ktorého ju súd uznal vinnou.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvinenej U. T. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.